

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/24/2016
Identifikačné číslo spisu: 8015200788
Dátum vydania rozhodnutia: 04.07.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8015200788.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členov senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci navrhovateľa: A. Q., bytom W. pod I. č. XXX, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, so sídlom ul. 29. augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 8. decembra 2015, č.k. 3Sd/62/2015-31, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 3Sd/62/2015-31 zo dňa 8. decembra 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove napadnutým rozsudkom č.k. 3Sd/62/2015-31 zo dňa 8. decembra 2015 potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 30. apríla 2015, ktorým odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok zo dňa 17. marca 2015 podľa § 70 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) z dôvodu, že navrhovateľ podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Poprad, zo dňa 17. marca 2015 nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Prílohou rozhodnutia bol odborný posudok o invalidite zo dňa 17. marca 2015.

Krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia podľa tretej hlavy piatej časti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) zistil, že preskúmané rozhodnutie o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o invalidný dôchodok je vecne správne a zákonné. Posudkoví lekári sociálneho poistenia v konaní predchádzajúcom vydaniu napadnutého rozhodnutia ako aj v konaní o opravnom prostriedku na základe predložených odborných lekárskeho nálezov a vlastného vyšetrenia vyhodnotili, že navrhovateľov zdravotný stav nie je zhoršený na úroveň invalidity, lebo má

mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre rozhodujúce zdravotné postihnutie (sarkoidóza s klinickou symptomatológiou alebo s funkčným obmedzením mierneho stupňa kapitola VII, oddiel B položka 6.1b/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení) 20% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Navrhovateľ v konaní o opravnom prostriedku predloženými listinnými dôkazmi, najmä odbornými lekárskymi nálezmi nepreukázal, že jeho zdravotný stav odôvodňuje vznik invalidity. Na základe dokumentovaných odborných vyšetrení komplex lekárskeho nálezu nemalo vplyv na zmenu miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť tak, ako bol zdravotný stav posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia dňa 17. marca 2015, po podaní žiadosti o invalidný dôchodok.

Náhradu trov konania krajský súd posúdil podľa § 250l ods. 2 v spojitosti s § 250k ods. 1 OSP, navrhovateľ v konaní nemal úspech, a preto mu nepriznal právo na náhradu trov konania.

2.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Dôvodil tým, že na pojednávaní na Krajskom súde v Prešove dňa 8. decembra 2015 nebol osobne prítomný, preto žiada o opätovné zasadnutie súdu za jeho prítomnosti.

V priebehu odvolacieho konania predložil Lekársku prepúšťaciu správu z hospitalizácie na neurologickom oddelení Nemocnice Poprad a.s., v marci 2017, spolu s lekáorskými správami z vyšetrení zo septembra 2015, z decembra 2016, januára 2017 a apríla 2017 spolu so správou z gastroenterologického vyšetrenia z apríla 2017

3.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhla rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

4.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 a § 250s OSP v spojení s § 492 ods. 1, 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok - ďalej len „SSP“) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia pojednávania (§ 250l ods. 2, § 250ja ods. 2 OSP a § 492 ods. 1, 2 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1, 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá, s § 211 ods. 2 OSP a s § 492 ods. 1, 2 SSP) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné vyhovieť.

Podľa § 492 ods. 1, 2 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. Odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Predmetom odvolacieho konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým krajský súd potvrdil napadnuté rozhodnutie odporkyne.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporkyne, ako aj konanie mu prechádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so zásadnými námietkami uvedenými v opravnom prostriedku navrhovateľa a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil

zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporkyne.

Predmetom preskúmvacieho konania v danej veci bolo rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 30.04.2015, ktorým odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie invalidného dôchodku s odôvodnením, že nie je invalidný podľa § 70 a § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z.

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenc má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1, 2 zákona o sociálnom poistení poistenc je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

Predpokladom priznania invalidného dôchodku je splnenie všetkých zákonom predpokladaných podmienok a to, že žiadateľ o invalidný dôchodok pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Najvyšší súd v procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu, obsiahnutých v odôvodnení napadnutého prvostupňového rozsudku, ktoré z tohto dôvodu neopakuje a súčasne na ne poukazuje.

Odvolací súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 OSP a s § 492 ods. 1, 2 SSP konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu so správnym poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Senát odvolacieho súdu považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Vzhľadom k tomu, aby neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti, na zdôraznenie správneho skutkového a právneho záveru súdu prvého stupňa uvádza.

Najvyšší súd dáva do pozornosti navrhovateľa, že súd v konaní súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je súdom skutkovým. Úlohou súdu pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti tretej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcej rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov (§§ 250l a nasl. OSP) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia.

Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúvanie napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 OSP).

Odvolací súd mal preukázané, že v danej veci súd prvého stupňa v procese súdneho prieskumu

napadnutého rozhodnutia odporkyne postupoval náležite v zmysle procesných pravidiel zákonodarcom nastolených v tretej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku citovaných vyššie. V prvom rade odvolací súd posúdil odvoláciu námietku týkajúcu sa pojednávania na krajskom súde dňa 8. decembra 2015 v neprítomnosti navrhovateľa, ktorý bol riadne predvolaný doručením predvolania na súdne pojednávanie do vlastných rúk dňa 2. novembra 2015.

Zo žiadneho z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nemožno vyvodiť, že by súd v každom prípade musel vypočúť účastníka konania. Výsluch účastníka je iba jedným z dôkazných prostriedkov (§ 125 OSP) a tento súd hodnotí ako každý iný dôkaz. Pri nedostatku výpovede účastníka, súd zväží, či to nie je na ujmu riadneho zistenia skutkového stavu veci. Krajský súd preto nepochybil, ak majú za to, že skutkový stav zistený z vykonaných dôkazov stačí na rozhodnutie vo veci samej, navrhovateľa, ktorý bol vypočutý k podanému opravnému prostriedku na pojednávaní dňa 22. septembra 2015, dňa 8. decembra 2015, nevypočul.

Odvolací súd zistil, že krajský súd vo veci opravného prostriedku navrhovateľa proti preskúmanému rozhodnutiu nariadil prvé pojednávanie na deň 22. september 2015. Navrhovateľ na pojednávaní žiadal rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odporkyne na ďalšie konanie. Poukázal na opätovnú práceneschopnosť. Na nahliadnutie súdu predložil správu z hospitalizácie na odbornom pracovisku vo Výšných Hágoch a neurologický nález. Súdom bol vyzvaný na založenie nových lekárskeho správ a nálezov do súdneho spisu. Súdne pojednávanie bolo odročené na neurčito. V poradí druhé pojednávanie na krajskom súde bolo nariadené na deň 8. decembra 2015. Navrhovateľ svojim podpisom na doručení dňa 2. novembra 2015 potvrdil prevzatie predvolania na „druhé“ súdne pojednávanie, na ktoré sa však nedostavil.

Z uvedených dôvodov krajský súd v danej veci pojednával v neprítomnosti navrhovateľa, v súlade s § 101 ods. 2, v spojení s § 246c ods. 1 a s § 250l ods. 2 OSP.

Ďalej odvolací súd zhodne ako krajský súd z posudkového spisu Sociálnej poisťovne, pobočka Poprad, tvoriaceho súčasť spisu krajského súdu navrhovateľa mal preukázané, že zdravotný stav navrhovateľa z hľadiska nepriznania uplatneného nároku na invalidný dôchodok posudzoval posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Poprad, vysunuté pracovisko Kežmarok, ktorý zistil jeho pracovnú, sociálnu, rodinnú, osobnú anamnézu, ochorenia, liečbu a subjektívne ťažkosti, podkladom pre posúdenie zdravotného stavu na účely určenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Podľa Posudku posudkového lekára zo dňa 17. marec 2015 navrhovateľ nemal pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou a súčasne posudkový lekár stanovil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť kapitola VII oddiel B položka 6.1b prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení - ľahká forma chronickej obštrukčnej choroby pľúc, štádium I. vo výške 20%. Konštatoval, že posudzovaný navrhovateľ je od roku 2009 v starostlivosti a liečbe pľúcnych pracovísk pre pľúcnu formu sarkoidózy. Odborné nálezy klasifikovali postihnutie ako I.-II. štádium. Z funkčného hľadiska boli pľúcne funkcie v podstate zachované. Prítomné bolo len ľahké obmedzenie, čo bolo opakovane verifikované spirometrickými vyšetreniami. Posudzovaný (dlhodobu nezamestnaný od roku 2001 a nevyučení muž) tým nebol obmedzený ani hendikepovaný pre bežnú pracovnú činnosť.

Na základe opravného prostriedku navrhovateľa jeho zdravotný stav bol opätovne posúdený posudkovou lekárkou sociálneho poistenia odporkyne vysunutým pracoviskom v Poprade, ktorá v posudku zo dňa 30. júla 2015 z hľadiska kritérií stanovených pre invaliditu podľa zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení konštatovala, že navrhovateľ nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 cit. zákona, pretože pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, keď miera poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre pľúcnu formu sarkoidózy, kapitola VII oddiel B položka 6.1b/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení je 20 %. Na podklade predložených odborných nálezov sa stotožnila s posúdením rozhodujúceho zdravotného poistenia posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Poprad dňa 17. marca 2015 a opakovane dňa 9. júla 2015. Ďalej uviedla, že ostatné onemocnenia, ktoré boli dokumentované ako iné zdravotné postihnutia (antrumgasstritída v anamnéze a

vetebrogénny algický syndróm v anamnéze) boli z posudkového hľadiska bezvýznamné a nepodmieňovali percentuálne navýšenie podľa § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení.

Vychádzajúc zo skutkových zistení odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa mal v konaní preukázané, že navrhovateľ ku dňu vydania rozhodnutia odporkyne nesplnil zákonné podmienky pre priznanie invalidity podľa § 71 ods. 1 zákona, pretože pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemal pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, keď po vyšetrení jeho zdravotného stavu odborným lekárom a posudkovým lekárom bolo konštatované, že pre pľúcnu formu sarkoidózy, pre ktorú bol niekoľkokrát hospitalizovaný na NÚT PCH a HCH Vyšné Hágy už od roku 2010.

Odvolací súd vzhľadom ku skutkovým zisteniam vyplývajúcich z administratívneho spisu súhlasí s konštatovaním krajského súdu, že posudky posudkových lekárov sociálneho poistenia odporkyne boli vypracované po náležitom lekárskom vyšetrení, po zvážení všetkých okolností namietaných navrhovateľom a že závery posudkov vychádzajú zo zdravotného stavu navrhovateľa a z poznatkov súčasnej medicíny ku dňu, ku ktorému si uplatnil právny nárok na invalidný dôchodok ako aj ku dňu rozhodnutia krajského súdu. Zhodne ako krajský súd aj odvolací súd posudky posudkových lekárov sociálneho poistenia odporkyne považoval za objektívne, komplexné, presvedčivé, keď tieto posudky nie sú v rozpore s odbornými nálezmi špecialistov. Posudok posudkového lekára sociálneho poistenia odporkyne - pracovisko Poprad, vypracovaný na základe odvolania navrhovateľa z júna 2015 potvrdil správnosť záverov konštatovaných v posudku posudkového lekára SP, pobočka Poprad, vysunuté pracovisko Kežmarok, zo dňa 17. marca 2015.

Na základe uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že v predmetnej veci bol náležite zistený skutkový stav a odporkyňa ako aj krajský súd z neho vyvodili správne skutkové a právne závery, s ktorými sa odvolací súd stotožnil. Navrhovateľ v konaní súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia odporkyne, a to ani v odvolacom súdnom konaní, nepredložil žiadne dôkazy (nové lekárske správy), ktoré by správnosť skutkových zistení a právnych záverov krajského súdu ako aj odporkyne vyvrátili. Zdravotné ťažkosti s chrbticou - LIS 1, pre ktoré bol v marci 2017 hospitalizovaný na neurologickom oddelení Nemocnice Porad a.s. a spolu so správami z neurologických vyšetrení, nemohli ovplyvniť posúdenie zdravotného stavu navrhovateľa posudkovými lekármi sociálneho poistenia v marci 2015, resp. v neskôr v súdnom konaní.

Odvolací súd záverom dáva navrhovateľovi do pozornosti, že uvedenými rozhodnutiami súdu a odporkyne nie je dotknuté jeho právo podať si novú žiadosť o priznanie invalidity, a to na základe nových lekárskeho správ o vyšetrení jeho zdravotného stavu a aj na podklade lekárskeho správ predložených odvolaciemu súdu v máji 2017.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 492 ods. 1, 2 SSP v spojení s § 250a ods. 3 veta druhá OSP a v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a s § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa ust. § 492 ods. 1, 2 SSP v spojení s § 250k ods. 1 veta prvá OSP a v spojení s ust. § 250l ods. 2 a s § 246c veta prvá OSP a s § 224 ods. 1 OSP. Účastníkom náhradu trov tohto konania nepriznal, pretože navrhovateľ nemal úspech vo veci a odporkyňa zákonodarca náhradu trov konania v zásade nepriznáva.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.